

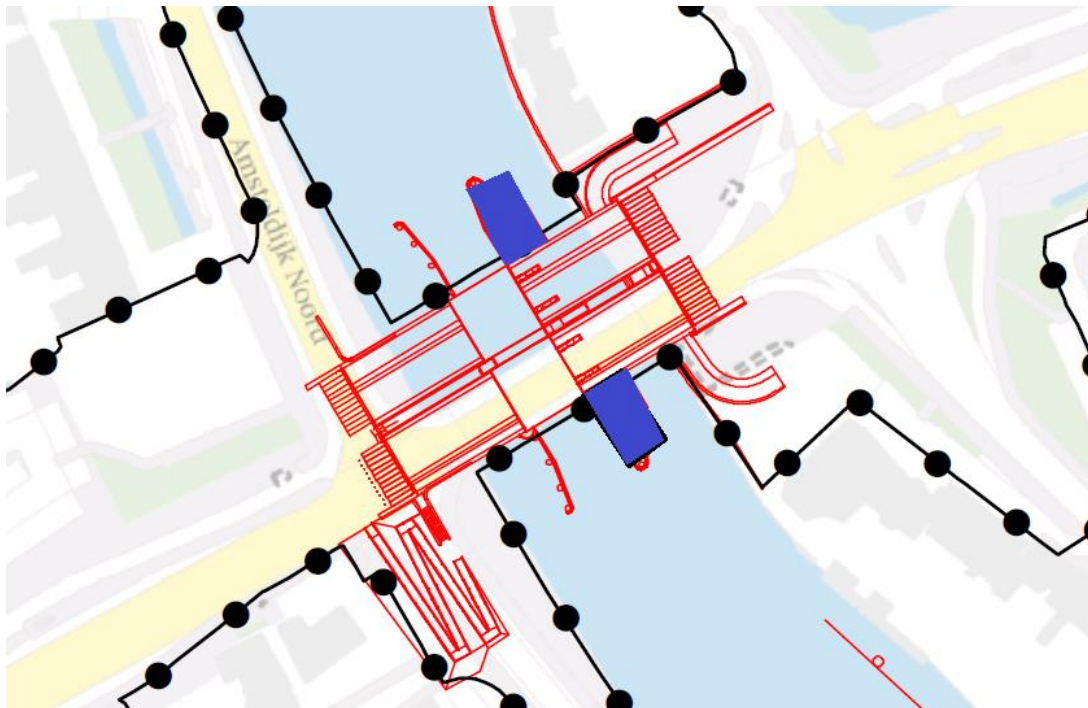
Notitie

Onderwerp: Oplegnotitie verkennend natuuronderzoek Ouderkerk
 Projectnummer: 350842
 Referentienummer: nl_notitie
 Datum: 16-10-2018

1 Inleiding

Onderhavig schrijven betreft een oplegnotitie van de Natuurtoets Brug Ouderkerk¹, verder Natuurtoets genoemd. Dit document is opgesteld naar aanleiding van de planologische procedure voor het realiseren van twee technische ruimtes aan weerszijden van de brug. Het plangebied betreft de blauw gekleurde gebieden op onderstaande kaart.

Op 29 mei 2017 is het Inpassingsplan "Brug Ouderkerk" vastgesteld. Dit inpassingsplan voorziet in de aanleg van een nieuwe brug en de aanpassing van de infrastructuur aan beide zijden van de brug. In het uiteindelijke ontwerp blijkt dat twee technische ruimten buiten de plangrens van het inpassingsplan vallen. Om deze twee ruimten mogelijk te maken dient een separate procedure doorlopen te worden. Deze oplegnotitie is onlosmakelijk verbonden met de eerder opgestelde natuurtoets. Het vult de bestaande natuurtoets aan ten gevolge van gewijzigde wetgeving en de twee technische ruimten.

Figuur 1. Plangebied (blauwe vierkanten).

¹ Veen, van der D. (2016). *Natuuronderzoek Brug Ouderkerk. Oriënterend en aanvullend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur*. Projectnummer: PN347448P, 30 augustus 2016. Sweco Nederland B.V. Alkmaar.

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur (zie bijlage 1). Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. De Wnb vervangt de Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en de Boswet. De Wnb bestaat uit de volgende onderdelen, namelijk: 1) Gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden), 2) Soortenbescherming (flora en fauna) en 3) Houtopstanden (bomen), waarbij de Soortenbescherming is onderverdeeld in 3a) Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), 3b) Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 3c) Andere soorten (artikel 3.10), waarbij een aantal soorten al dan niet per provincie zijn vrijgesteld.

2 Gebiedsbescherming

Ten aanzien van Natura 2000 zijn er weinig wijzigingen in de Wet natuurbescherming ten opzichte van de bepalingen uit de Natuurbeschermingswet 1998. Voor Beschermde Natuurmonumenten geldt dat de beschermingsstatus van deze gebieden in de Wnb is vervallen. Ten opzichte van het Natuuronderzoek zijn geen wijzigingen in de advisering. Daarmee blijven de conclusies ten aanzien van gebiedsbescherming ongewijzigd.

3 Soortenbescherming

Enkele soorten die onder de Flora- en faunawet zwaarder beschermd waren, zijn onder de Wnb niet langer wettelijk beschermd. Het betreft een soort als de kleine modderkruiper en veel plantensoorten. De Wnb biedt daarnaast bescherming aan enkele soorten die onder de Flora- en faunawet nog niet beschermd waren. Dit betreft met name enkele planten- en insectensoorten.

Om een indruk te krijgen van potentieel aanwezige beschermde soorten binnen het plangebied is een bronnenonderzoek uitgevoerd. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), periode 2013 – 2018.
- Onderzoeksrapporten.

In onderstaande tabel worden de in de NDFF vermelde soorten weergegeven.

Soortgroep	Soort	Beschermingsregime Wnb
Vogels	Boomvalk	Artikel 3.1, categorie 4
	Buizerd	Artikel 3.1, categorie 4
	Ekster	Artikel 3.1, categorie 5
	Gierzwaluw	Artikel 3.1, categorie 2
	Havik	Artikel 3.1, categorie 4
	Koolmees	Artikel 3.1, categorie 5
	Ooievaar	Artikel 3.1, categorie 3
	Slechtvalk	Artikel 3.1, categorie 3
	Sperwer	Artikel 3.1, categorie 4
	Spreeuw	Artikel 3.1, categorie 5
	Torenvalk	Artikel 3.1, categorie 5
	Zwarte kraai	Artikel 3.1, categorie 5
Vleermuizen	Meervleermuis	Artikel 3.5

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld in de Provincie Noord-Holland (zoals bijvoorbeeld bunzing, wezel en hermelijn) en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet, zal mogelijk ontheffing aangevraagd moeten worden. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Nesten die in gebruik zijn mogen niet verwijderd worden.

3.1 Vogels

Ten aanzien van het Natuuronderzoek heeft de toevoeging van de twee technische ruimten geen wezenlijke wijzigingen tot gevolg in de conclusies over vogels. Uit het Natuuronderzoek blijkt dat een jaarrond beschermde nest aanwezig is van de buizerd. De conclusie dat bij het niet aantasten van de nestlocatie geen ontheffing Wnb noodzakelijk is blijft van toepassing. Tevens blijft de aanbeveling dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen moeten worden uitgevoerd ongewijzigd. Het broedseizoen loopt globaal van half maart t/m half juli.

3.2 Vaatplanten

Ten aanzien van het Natuuronderzoek heeft de toevoeging van de twee technische ruimten geen wezenlijke wijzigingen tot gevolg in de conclusies over beschermde planten. Er zijn in de beschikbare bronnen geen aanwijzingen gevonden voor het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied, een vervolgpcedure (nader onderzoek, ontheffing, maatregelen) is niet noodzakelijk.

3.3 Zoogdieren (anders dan vleermuizen)

Ten opzichte van het Natuuronderzoek heeft de toevoeging van de twee technische ruimten geen wezenlijke wijzigingen tot gevolg in de conclusies ten aanzien van beschermde zoogdieren. Voor wat betreft de planlocatie van de twee technische ruimtes zijn geen beschermde zoogdieren aangetroffen. Voor wat betreft de totale planontwikkeling van de brug zijn er ook onder de Wnb geen zwaardere beschermde soorten aangetroffen dan de waterspitsmuis. De provincie Noord-Holland heeft voor een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten een vrijstelling verleend, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de volgende zoogdiersoorten: aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos en woelrat.

Uit het bronnenonderzoek zijn, net als in het Natuuronderzoek, in en rond het plangebied geen waarnemingen bekend van onder de Wnb beschermde zoogdieren (anders dan vleermuizen).

Voor vrijgestelde zoogdiersoorten geldt de zorgplicht, wat betekent dat aangetroffen soorten waar mogelijk en nodig buiten het werkterrein overgezet moeten worden of de mogelijkheid moeten hebben om te kunnen vluchten uit het werkterrein. Volgens het beleid van de provincie Noord-Holland dienen vrijgestelde soorten die binnen het plangebied aanwezig zijn of worden verwacht, voorafgaand aan de werkzaamheden bij het bevoegd gezag – de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord - digitaal te worden gemeld; zie het meldingsformulier vrijgestelde soorten, https://www.rudnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Meldingsformulier_vrij_gestelde_soorten

Voor zoogdieren is er voor de voorgenomen ontwikkeling in dit kader mogelijk sprake van aantasting van het leefgebied van de waterspitsmuis, waarvoor ontheffing van de Wnb aangevraagd zal moeten worden. Het leefgebied bevindt zich ter plaatse van de watergang, parallel aan de doorgaande weg, ter hoogte van Oranjebaan 13. De aanwezigheid van de waterspitsmuis is vastgesteld via e-DNA-onderzoek, wat voor de ontheffingsverlener geen sluitend bewijs is dat de waterspitsmuis hier daadwerkelijk voorkomt. Mogelijk moet nader onderzoek worden verricht, hiervoor dient afstemming plaats te vinden met de ontheffing verlenende instantie.

Naar aanleiding van bovenstaande heeft op 16 oktober 2018 afstemming met het bevoegd gezag – de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD NHN) – plaatsgevonden. Uit het overleg is naar voren gekomen dat het uitvoeren van een nader onderzoek naar het voorkomen van de waterspitsmuis niet noodzakelijk is. Het aantonen van DNA, middels eDNA, wordt door de RUD NHN als sluitend bewijs gezien voor de aanwezigheid van een (beschermd) soort. Hieruit volgt dat voor het uitvoeren van de werkzaamheden ter plaatse van de gedeeltelijk te dempen watergang een ontheffing Wnb dient te worden aangevraagd en verkregen voorafgaand aan de werkzaamheden.

3.4 Vleermuizen

Ten aanzien van het Natuuronderzoek heeft de toevoeging van de twee technische ruimten geen wezenlijke wijzigingen tot gevolg in de conclusies met betrekking tot beschermde vleermuizen.

Er treedt geen verstoring of vernietiging van verblijfplaatsen, foerageergebied of een vliegroute op omdat deze niet aanwezig zijn. Een ontheffing Wnb niet nodig. Wel is het wel van belang rekening te houden met overvliegende en foeragerende vleermuizen in de directe omgeving van het plangebied, door in hun actieve periode geen werkverlichting te gebruiken en in de gebruiksfase de verlichting zo optimaal mogelijk vleermuisvriendelijk te maken.

3.5 Amfibieën en reptielen

De provincie Noord-Holland heeft voor een aantal algemeen voorkomende amfibiesoorten een vrijstelling verleend, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de volgende amfibiesoorten: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker.

Voor algemene amfibieën geldt zoals eerder aangegeven een vrijstelling in de Provincie Noord-Holland. Volgens het beleid van de provincie Noord-Holland dienen vrijgestelde soorten die binnen het plangebied aanwezig zijn of worden verwacht, voorafgaand aan de werkzaamheden bij het bevoegd gezag - de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord - digitaal te worden gemeld; zie het meldingsformulier vrijgestelde soorten, https://www.rudnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Meldingsformulier_vrijgestelde_soorten

De zorgplicht blijft onder de Wnb nog steeds van kracht. Wat betekent dat aangetroffen soorten waar mogelijk en nodig buiten het werkterrein overgezet moeten worden of de mogelijkheid moeten hebben om te kunnen vluchten uit het werkterrein. Er is voor de voorgenomen ontwikkeling in dit kader geen nader onderzoek of ontheffing van de Wnb noodzakelijk.

3.6 Vissen

Ten aanzien van het Natuuronderzoek heeft de toevoeging van de twee technische ruimten geen wezenlijke wijzigingen tot gevolg in de conclusies met betrekking tot beschermde vissen. Zo is de kleine modderkruiper niet langer meer beschermd. Er zijn in de beschikbare bronnen geen aanwijzingen gevonden voor het voorkomen van beschermde vissoorten in het plangebied, een vervolgpcedure (nader onderzoek, ontheffing, maatregelen) is niet noodzakelijk.

3.7 Overige fauna

Net als in het Natuuronderzoek zijn er in het plangebied geen waarnemingen bekend van en is er geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde libellen en vlinders. Ook zijn geen waarnemingen bekend van overige beschermde soorten. Voor libellen, vlinders en overige soorten is er voor de voorgenomen ontwikkeling in dit kader geen nader onderzoek of ontheffing van de Wnb noodzakelijk.

4 Natuurbeleidskaders

De advisering ten aanzien van natuurbeleid (NNN-gebieden, ganzenfoerageergebied en weidevogelleefgebied), blijft, ten opzichte van het Natuuronderzoek, ongewijzigd.

5 Conclusie en advies

5.1 Conclusies

Binnen de totale ontwikkeling van de brug komt de – algemeen – beschermde waterspitsmuis voor. Deze is aanwezig in de gedeeltelijk te dempen watergang, parallel aan de doorgaande weg, ter hoogte van Oranjebaan 13. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een ontheffing Wnb te worden aangevraagd.

Aan de hand van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is gekeken of in of nabij het plangebied beschermde soorten voorkomen. Hieruit komt naar voren dat er geen nieuwe beschermde of niet-vrijgestelde plant- of diersoorten in of nabij het plangebied voorkomen. Voor aanvang van de werkzaamheden dient bij het bevoegd gezag, de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord, een melding te worden gedaan van de aanwezige vrijgestelde beschermde soorten binnen het plangebied. Deze melding kan digitaal worden gedaan via https://www.rudnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Meldingsformulier_vrijgestelde_soorten

De toevoeging van de twee technische ruimten en de inwerkingtreding van de Wnb per 1 januari 2017 levert geen wezenlijke wijzigingen op ten aanzien van de conclusies en aanbevelingen uit het Natuuronderzoek uit 2016.

5.2 Advies

Wij adviseren om deze oplegnotitie te overhandigen aan het bevoegd gezag.

Verantwoording

Titel	Oplegnotitie verkennend natuuronderzoek Ouderkerk
Projectnummer	350842
Referentienummer	nl_notitie
Revisie	D1.0
Datum	16-10-2018
Auteur	Maikell Verkade
E-mailadres	maikell.verkade@sweco.nl
Gecontroleerd door	Sjoerd Bazuin
Paraaf gecontroleerd	
Goedgekeurd door	Hans Nienhuis
Paraaf goedgekeurd	

Bijlage 1 Wet natuurbescherming

Natura 2000-gebieden

De Wet natuurbescherming heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan. Binnen het kader van de Wnb is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig)
- Voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten
- Verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming.

Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) maakt onderdeel uit van de Wet natuurbescherming. Vergunningverlening voor Natura 2000-gebieden bij een toename aan stikstofdepositie is gekoppeld aan het PAS. Dit programma is via het Besluit PAS in de Wet natuurbescherming verankerd. In de Regeling PAS zijn de volgende te volgen procedureregels vastgelegd ten aanzien van nieuwe projecten en/of andere handelingen:

- Toename van minder dan 0,05 mol N/ha/jr: geen vergunning en geen melding nodig
- Toename van 0,05-1 mol N/ha/jr: geen vergunning nodig, een melding volstaat²
- Toename van meer dan 1 mol N/ha/jr: vergunning nodig

Voor het uitvoeren van de stikstofberekening dient gebruik te worden gemaakt van de Aerius calculator. Bij een melding of vergunningaanvraag dient deze berekening te worden bijgevoegd. Bij een vergunningaanvraag zal door het bevoegd gezag worden bepaald of er nog ontwikkelingsruimte beschikbaar is voor de toename van stikstof voor de betreffende habitattypen of soorten³. Op basis daarvan zal worden bepaald of een vergunning kan worden verleend.

² Wanneer een melding volstaat (bij 0,05 mol N/ha/jr of bij 1 mol N/ha/jr) hangt af van de beschikbare ontwikkelingsruimte voor het betreffende Natura 2000-gebied.

³ In de Aerius monitor is in te zien voor welke gebieden geen ruimte meer beschikbaar is. Omdat deze informatie niet altijd up-to-date kan deze afwijken van de beoordeling van de provincie.

Soortenbescherming

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel A. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel B. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel C. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten* geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond.

Voor *Andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen

worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet geldt een ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de nieuwe wet. Er is dan geen ontheffing nodig.